

# **Badische Landesbibliothek Karlsruhe**

**Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe**

**Passionale sanctorum - Cod. Aug. perg. 32**

**[S.I.], [9. Jahrh.]**

Passio sanctae Columbae virginis sub imperatore Aureliano quo est priedie  
kalendarum ianuariarum

[urn:nbn:de:bsz:31-65346](#)

# PASSIO SCAE COLUMBAE

MIRGINIS SUB IMPERATORI AURELIANO

QUOD IST PRID KAL JANUARI

**A**udiebus illis adueniens aurelianus imperator de partibus orientis campaganus erat et idola coleret. Ingressus est curia senatus die octavo Ianuarii et coepit inquirere quis ibidem esset christianus. Cum excof ficeret o munitatum esset columba quonda christiane religionis deseruire. Cumque hoc audisset. iussit eam suis conspectibus presentari. Cumque praesentata esset dixit ad eam. quae uocaris? Respondit columba aurelianum dixit. quemdā colis? Columba respondit nullum alium colo nisi unum dñm qui fecit eadum et terrā. Et hominem primū admiraginem suam formauit. Et dedit nobis s̄m suam sc̄m et confituerant nos ecclesia sua sc̄a catholicā et in religione acu pseuerare. Aurelianus imperator dixit. Recede ab hac scelera et aduerā scientiam revertere et sacrificia dñs. Columba respondit. Qui quisunt manu facti perseuant. sed et ipsi qui adorant eos. mihi enim xpi dñe meus perpetuam uitiam donare dignatus es. Aurelianus imperator dixit. Cum sis puella iuuenis. facilia uerba loqueris. sacrificia dñs ut salueris. Columba respondit. Non habes auditum quia quipie uolunt auere in epo semper psecutionem patiorē et poenam mortis non mentis. sed ī se heredes erunt. et uiuent in aeternum. Aurelianus imperator dixit. Doleo tibi cum sis puella iuuenis quasi annorum sedē cīm et pulchritudinis sacrificadius netur prius in lasam uitiam incendam. Columba respondit. Maior est dñs quātu qui potest mihi dare tolerantia. Tunc au-

relianus imperator iussit perquiri iuuen tur pissimum. et dixit illi. Nāde homo iuuenis in ampliū extram ab inclusa est. ergo columba dñdient ille iuuenis ga uisus est gaudio magno quoddam illi erat potestas in virginem nomine columbam. et ingressus est cellam in qua sc̄a columba tenebatur. et dixit adiuuenter sc̄a columba. Quād cum tanta ferocitate ad me uenit homo nūquid possum tibi resistere aut repelle te ame. sed pati entiam habeō. sic audi uerba mea. et noli mihi vim facere quia christiana sum. ne irascatur tibi ipse dñs meus et nō rias. Corpū tuū amū illi iuuenis nō tenet ego eam. Ecce in sa rugens decūrea amphitheatre. Ingressa est columba in qua sc̄a columba inclusa tenebatur. Et suspirans iuuenis apprehendit eam. et deposuit eam intrā. Ut sa autem intendebat infaciērī sc̄a columba. quid uerberet dico; Et uite beata columba dicit ad uersam. dñs uero per uenient dñi nostri ihu xpi uenirendas eam malū pao. sed per in te me loquacū eo. Tunc uita aduersata dimisit eam. et posuit se ī ipsū os. et nequit ille dimissus fixā petere. aut aliud posset interire. Tunc columba dicit ad iuuenem. Ecce sera audito xpi in nomine dñi honorē dī. et tu bono infelix intanto scelere iuuenis. aut promittē te christianum fieri. aut sinolas ris deuorabit te fera. Tunc iuuenis clamauit uoce magna dicens. Quicquid non fuerit confessus. sanus hinc nō discedat. Tunc iuuenis egressus de cella. clamauit protam ciuitatem dī. Sciat populi romanū non esse alium dñm nisi quem columba colit. Tunc ita accensus aurelianus imperator misit ad amphitheatreū ut columba

**DN S**hiberent. Cunctes autem milites inuenier  
eam orantem simul cum ursa. et tradidentes  
dixerunt. Non possumus eam tibi exhiberi.  
quia ursa intus est cum ipsa. Tunc aurelianus  
imperator iussit ut ligna exhiberent. et ignis  
incenderetur. ut ursa ex columba simul  
arderent. Cumque populi ignem succen-  
derent. arsa coepit rugire et strenuum dare  
**D**ixit autem sancta columba ad ursam. Noli timere  
neque paupertate. quia neque incendio cremaue-  
ris. nec capieris. sed morte tua abire dies  
tuos inuenies. morieris. Tunc illa ascendit  
rectum domus. et regressa fortis per medias tur-  
bas populi ciuitatis portas excutit. et ad siluae  
erexit. Adelamantes autem popula dixer-  
ad imperatorem. ut super ignem aqua insun-  
derent. nec columba una arderet. Post  
ignem extinctum. iussit aurelianus columbam  
exhiberi. ad quam eridixit. Columba quae  
est arsa tanta maleficia. ut feras silvestres  
recum pariter essent. Columba respondit.  
**H**ulla maleficia noui. nisi xpm di filium co-  
lere. quoniam miseri dignatur. Aure-  
lianus imperator dixit. iam tibi testatus  
sum. ut xpi nomen non nominares. Quod si  
fecisset. morte turpisissima morereris.  
**B**eatam columbam respondit. Melius est felicitas  
mortis. quam infelicitas vivere. Infelicitas  
eum autem qualem xpi separatur. Cypr  
ceps eius non obviabit. Tunc aurelianus  
imperator ira accessus. iussit eam duci ex  
tra ciuitatem dicens. Columbam quae  
diuini legibus ad sensam noluit adcommo-  
dare. ut diis omnipotentibus debita sacri-  
ficia clementer exhiberet. gladio per-  
cuti tubero. Cumque egressi fuisse  
milites erudicerent eam miliarium unum  
semis extra ciuitatem. rogauit eos ut  
promitterent orare. Qui fecerunt ita.  
**A**illa anuolagum suum nouum dederis.  
Orante illa. insomnis vox deo dicens.

Ueni columba. Aperte sunt tibi caeli.  
Congaudet te paradisus. deuotis omnibus  
conluctationib; tuis. stat di filius quilibet  
coronam incipite imponat. et suscipient  
te angeli. Tunc milites contendebant  
quicam decollaret. Unus eiusdem ciuita-  
tis miles nomine barbata dedit alios dena-  
rios uiginti. et promiserunt eum. et absuler  
caput eius. Acta sunt autem haec apud seno-  
nas ciuitatem pridiem Ianuarias sub au-  
reliano imperatore regnante dno.  
nostro ihu xpo cuius est honor et gloria  
uirtus et potestas in secula seculorum amen.  
**EXPLICIT PASSIO SCÆT. COLUBAE**  
**VIRGINIS**

**I**NCIPIT VITA VIRTUTIS Q; SCÆT GI-  
NOVÆ ET VIRGINIS. CUIUS DEPOSI-  
TIO. III. NON IANUAR. COLITUR.  
**S**cæta igitur genouesa in numero dorensi par-  
rochia nata. quæ septem ferme milibus  
aparatus urbe est constituta. Parentibus  
vero severo patre. gerontia matre progenita.  
**H**acte quantam ab inuente adolescentia digra-  
mam fuerat consecuta. quantumque de religi-  
onis devotione seruerit. fidelium auditu-  
perfectaque ualutera. edna initialis uerba  
refiantur. Proficisciens itaque ad bruma-  
nas germanus et lupus. praedicti maximis  
pontifices ad pelagianam heresim quaeruntur  
in locis illis emerserat reprimendam. ad  
memoratam ferre per ruchiam. orandi uel  
mantelli segregata contulerunt. Quibus cum  
obuiam utriusq; securus multitudo enim  
ab ecclesia cateruatum uico effusa. procederet.  
Haec adolescentula inter reliquam occurren-  
tiuam multitudinem parentum est uestigia  
comitata. Quia cum germanus sc̄s enim usq;  
asset. nescio quidinea meritorum eius pre-  
ficiens spiritale p̄spiciens. corpori exemplo  
et nomen puellæ etenim esset filia sc̄s certari.  
A circumstantibus ilico et puellæ pariter